

Bijlage 2: Beoordelingskader U10 en Nieuwegeinse uitgangspunten A12 zone

Het samenwerkingsverband U10 heeft als centraal motto “gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen” voor de regionale ontwikkeling tot 2040. De betrokken gemeenten hebben hun regionale ruimtelijke visie vastgelegd in het Integraal Ruimtelijk Perspectief. Dit stuk is in 2021 vastgesteld door alle gemeenteraden van de U10. Inzet van de U10 is het behouden en versterken van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. In de bijlage “Samenvatting beleid A12 zone” is meer te vinden over het Integraal Ruimtelijk Perspectief inclusief een link naar het stuk.

Om te komen tot “gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen” is in 2020 een aangescherpt beoordelingskader inclusief hoofddoelen ontwikkeld en vastgesteld door alle U10 raden. Aan de hand van het beoordelingskader kan worden getoetst op welke wijze plannen bijdragen aan de doelen van de U10.

De hoofddoelen zijn:

1. Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio
2. Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio
3. Verstedelijkingopgave faciliteren
4. Ruimtelijke kwaliteit verhogen
5. Slimme toekomstvaste mobiliteit faciliteren
6. Haalbaarheid/Kosten en opbrengsten (financieel)

In deze bijlage beschrijven we aan de hand van de hoofddoelen en de subdoelen uit het beoordelingskader van de U10 op welke wijze de ontwikkeling A12 zone een bijdrage levert aan gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen.

1. Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke omgeving

Hoofddoel

Bevorderen van een gezonde, duurzame en energieke regio

Subdoelen

Bevorderen gezonde leefstijl

Bevorderen gezonde leefomgeving (o.a. terugdringen hinder geluid en emissies)

Kansen voor klimaatadaptatie; o.a. beperken wateroverlast, waterveiligheid en hittestress

Voldoende schoon en gezond water

Kansen en bijdragen aan realisatie energietransitie

We willen een aantrekkelijk gebied creëren waar voorzieningen, openbaar vervoer en (groter) groen in de buurt of tenminste snel en goed te bereiken zijn. Een aantrekkelijke, sociaal veilige omgeving die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen.

Maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, sport en cultuur en ontspanning en recreatie zijn toegankelijk en in de nabijheid.

Duurzaam gezond stedelijk leven vraagt balans. Meer van het één vraagt meestal ook meer van het ander. Groen groeit mee met verstedelijking. Meer wonen vraagt ook om extra scholen, voldoende huisartsen enzovoort. Door integraal te kijken komen we tot een gebalanceerde planinvulling

Lopen, fietsen en verblijven is leidend in de ontwerpogave. We versterken en verbinden fiets- en wandelroutes en heffen barrières op.

Het beperken van hinder en borgen van gezondheid is belangrijk zodat woningbouw en andere gevoelige functies gerealiseerd kunnen worden. Als Nieuwegein maken we ons sterk voor het (deels) inpakken en afschermen van de snelweg A12.

Groen dichtbij huis, in de buurt en in de stad draagt bij aan klimaatadaptatie. We zoeken naar ruimte om water toe te voegen; zowel ten behoeve van waterberging als klimaatadaptatie en ruimtelijke kwaliteit.

De A12 zone wordt energieneutraal ontwikkeld. Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor energieopwekking. De energieopwekking beperkt de overlast tot een minimum voor de inwoners van Nieuwegein.

Door in te zetten op wandelen, fietsen en openbaar vervoer wordt bijgedragen aan het terugdringen van CO2-uitstoot.

2. Economie versterken: aanjagen economische groei van de regio

Economie versterken: Aanjagen economische groei van de regio	
	Agglomeratiekracht vergroten
	Versterken van het vestigingsklimaat
	Bevorderen circulariteit in de economie
	Bevorderen innovatie in de economie
	Stimuleren betekenisvolle werkgelegenheid met gezonde en veilige arbeidsomstandigheden

De kansen voor het realiseren van extra arbeidsplaatsen bevinden zich vooral op en rond OV-knooppunten en versterking van de Liesbosch.

In het economisch kerngebied de Liesbosch zetten we in op het beter benutten, intensiveren, verduurzamen en versterken van het gebied.

De autobereikbaarheid van de Liesbosch moet op peil blijven.

De Liesbosch biedt de ruimte en gelegenheid aan praktische innovatie. Via het praktijkgerichte onderwijs werken jongeren hier intensief aan mee.

Door de koppeling van wonen aan het openbaar vervoer en het versterken van de fiets- en wandelroutes wordt de toegang tot werk vergroot.

3. Verstedelijkingsopgave faciliteren

Verstedelijkingsopgave faciliteren	
	Zicht op voldoende plancapaciteit (kwantiteit)
	Zicht op voldoende diversiteit woonmilieus (kwaliteit)
	Bevorderen inclusiviteit van de woningmarkt
	Stimuleren levensloopbestendige wijken
	Toegang tot voorzieningen verbeteren vanuit woongebieden
	Toegang tot werk vergroten vanuit woongebieden

In de A12 zone op Nieuwegeins grondgebied zijn in regionale verkenningen 5.000 tot 10.000 woningen opgenomen. Verdere uitwerking en vervolgonderzoek zal het mogelijke woningaantal scherper maken. Invloed heeft bijvoorbeeld het wel of niet kunnen bebouwen van de tramremise. Voor de gehele A12 zone zijn in de regionale verkenningen 12.000 tot 25.000 woningen opgenomen. In het coalitieakkoord van Utrecht wordt gesproken over 25.000 woningen voor Rijnenburg.

De A12 zone biedt ruimte aan woon- en woonwerkmilieus die aanvullend zijn op wat Nieuwegein al in huis heeft. Ontwikkeling draagt bij aan de doorstroming op de woningmarkt. Om de woningmarkt voor iedereen toegankelijk te houden moet 50% betaalbaar zijn (sociale en middenhuur, betaalbare koop).

Stedelijke ontwikkeling wordt gekoppeld aan de nabijheid van ov-knooppunten zoals Westraven. Westraven ontwikkelt zich als centrale plek in de A12 zone in een aantrekkelijk verblijfsgebied. Westraven en het nieuwe centrum van Rijnenburg zijn complementair aan Nieuwegein City.

Wonen, werken en voorzieningen in hogere dichtheden bevinden zich grofweg op maximaal 10 minuten wandelen van het ov-knoppunt. In de invloedssfeer van Westraven liggen in Nieuwegein de Liesbosch West, de tramremise en de Galecopperzoom-Oost. Hier is verstedelijking denkbaar.

De mogelijkheden hiervoor zullen verder onderzocht moeten worden. Naast Westraven liggen ook de Meubelboulevard en Merwedekanaalzone Zuid binnen de invloedssfeer.

Bij verdere visievorming van Laagraven Oost wordt onderzocht of er plek is voor kleinschalig wonen in een groen en duurder segment; aanvullend op huidige woonmilieus van Nieuwegein.

4. Ruimtelijke kwaliteit verhogen

Ruimtelijke kwaliteit verhogen	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het stedelijk gebied
	Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied
	Behouden versterken van de intrinsieke natuurwaarden
	Vergroten van het areaal (land- en water) natuur
	Behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden
	Leefbaarheid en vitaliteit kernen
	Recreatieve voorzieningen

De A12 zone verbindt Utrecht, Houten en Nieuwegein (beter) met elkaar en is onderling ook goed verbonden. We verminderen bestaande en voorkomen nieuwe barrières.

Groen dichtbij huis en in de stad is cruciaal voor de gezondheid en een hoger welzijn. We kiezen voor een groen netwerk dat straten en buurten via groene (scheggen) en groenblauwe verbindingen met parken en omliggende landschap verbindt.

Met de verstedelijking van het gebied zijn ook nieuwe parken nodig. Het Hollandse Waterlinielandschap vawn Laagraven is werelderfgoed en verdient een doorontwikkeling als parklandschap om hier het erfgoed beter zichtbaar en beleefbaar te maken en een bijdrage te leveren aan de recreatiemogelijkheden. De westkant van de Galecopperzoom is gezien zijn ligging een goede plek voor een Stadspark

We gaan uit van bestaande kwaliteiten die in het gebied aanwezig zijn. Deze tellen zwaarder mee.

(Cultuur)historische kwaliteiten worden zoveel mogelijk bewaard, gerespecteerd en waar mogelijk versterkt.

De sportvoorzieningen van Sportpark Galecop zijn nu goed gesitueerd vanwege de nabijheid voor bestaande en nieuwe bewoners. Verplaatsen of toevoegen van deze voorzieningen is eventueel mogelijk binnen de Galecopperzoom. Verplaatsen naar verder gelegen locaties vinden wij niet wenselijk voor de bestaande stad.

Nieuwe recreatievoorzieningen passend bij het landschap en de ontwikkelingsrichting zijn bij de ontwikkeling van Laagraven Oost mogelijk.

5. Slimme en toekomstvaste mobiliteit faciliteren

We willen een groei van de regio en ontwikkeling van de A12 zone zonder dat het autogebruik evenredig meegroeit. Om de groei mogelijk te maken is een verschuiving nodig van autogebruik naar wandelen, fietsen en reizen met het openbaar vervoer.

We versterken en verbinden het wandel- en fietsnetwerk van Utrecht, Houten en Nieuwegein en heffen barrières op. We zetten in op sociaal veilige (fiets-) verbindingen.

We gaan voor de schaa sprong OV. Voor Nieuwegein betekent dat:

- Een hoogfrequente, snelle lightrail verbinding tussen City en Utrecht CS via de spaak Merwedelijn;
- Ontwikkeling van Westraven tot (hoog)stedelijke OV-knoop; koppeling van stedelijke ontwikkeling aan OV-knopen. Als het om parkeren gaat kiezen we rondom Westraven voor maatwerk; zoals parkeerregulering, minder aanbod van plekken voor de eigen auto en ontwikkeling van deelmobiliteit.
- We gaan voor snelle OV-verbindingen vanuit Nieuwegein City en A12 zone naar regionale bestemmingen zoals het Utrecht Science Park, Rijnenburg, Leidsche Rijn en regionale knooppunten.
- Als dit van meerwaarde is voor het totale OV-systeem en City een rechtstreekse verbinding houdt met Utrecht CS staan we open voor een lightrailontsluiting van Rijnenburg via Nieuwegeins grondgebied. Lightrail mag niet leiden tot barrièrevorming, versnippering of extra verstedelijking op de Galecopperzoom. Een ondergrondse variant of een variant gekoppeld aan de A12-bundel zijn daarom bespreekbaar.
- Goed bereikbaar OV langs aantrekkelijke, sociaal veilige fiets- en wandelroutes.

Rijk en regio willen doorgaand en regionaal verkeer op de A12 beter scheiden. Nieuwegein wil dit binnen de bundel van de A12. Een regionale ontsluitingsweg buiten de bundel is voor ons ondenkbaar.

De hoofdontsluiting van Rijnenburg loopt niet via Nieuwegeins grondgebied. Een lokale autoverbinding via de Galecopperzoom naar Rijnenburg mag geen doorgaand (sluip)verkeer faciliteren, barrières opwerpen of tot versnippering van het gebied leiden.

6. Haalbaarheid en kosten/opbrengsten (financieel)

Haalbaarheid	Zicht op uitvoering (technische complexiteit, draagvlak, fysieke inpassing, juridisch)
	Mate van adaptiviteit en toekomstvastheid
Kosten en opbrengsten (financieel)	Beheer en exploitatiekosten, incl. opbrengsten
	Investeringskosten

De A12 zone ontwikkelen is complex en duur, er moeten veel condities op orde worden gebracht voor er op een gezonde manier ontwikkeld kan worden. Dat kunnen de gemeenten niet alleen, hier is inzet en commitment vanuit het Rijk noodzakelijk

In het vervolgproces worden condities en afhankelijkheden vertaald in een ontwikkelstrategie. Onderdeel van die ontwikkelstrategie zijn onder meer samenwerkingsvormen, haalbaarheid, financiële afspraken en precieze woningaantallen.